

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Навчально-науковий Інститут мистецтв

Кафедра музичної україністики та народно-інструментального мистецтва

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ
(В ГАЛУЗІ)**

Освітня програма Середня освіта (Музичне мистецтво)
за другим (магістерським) рівнем

Спеціальність 014 Середня освіта (Музичне мистецтво)

Галузь знань 01 ОСВІТА / ПЕДАГОГІКА

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від «29» серпня 2019 р.

м. Івано-Франківськ – 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Сучасні інформаційні технології (в галузі)
Викладач (-і)	Дутчак В.Г.
Контактний телефон викладача	0661933266, 0986277038
Е-mail викладача	violetta.dutchak@ukr.net
Формат дисципліни	денна/заочна
Обсяг дисципліни	90 годин, 3 кредити ЄКТС
Посилання на сайт дистанційного навчання	
Консультації	

2. Анотація до курсу

В сучасних умовах знайомство з електронним обладнанням, володіння персональним комп'ютером, уміння користуватися новими інформаційними технологіями стає все більш необхідним для кваліфікованої роботи в найрізноманітніших галузях виробництва, науки і культури, в тому числі в області музичного мистецтва.

Навчальний курс «Сучасні інформаційні технології (в галузі)» є складовою частиною підготовки магістрів денної та заочної форм навчання Навчально-наукового інституту мистецтв ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» та є необхідним компонентом загальнотеоретичної та професійної підготовки музикантів, педагогів, виконавців. Предметом дисципліни є набуття і поглиблення теоретичних знань і практичних навиків музикантів-виконавців в області нових інформаційних технологій стосовно до завдань професійної діяльності. Вивчення дисципліни забезпечує формування у студентів-музикантів потреби і вміння самостійно використовувати комп'ютерні технології для підвищення ефективності своєї професійної діяльності – виконавської та педагогічної.

Зміст навчальної дисципліни полягає в освоєнні музично-інтелектуального інструментарію (комп'ютерного нотного набору і редагування, інструментовки і аранжування за допомогою програмних секвенсорів), дослідження музичних ресурсів мережі Інтернет. Крім того, студент повинен отримати уявлення про можливості і шляхи зв'язку музичної інформатики з традиційними для музиканта теоретичними й історичними дисциплінами – сольфеджіо, гармонією, поліфонією, інструментовкою, історією музики тощо, а також музично-педагогічними дисциплінами.

Метою викладання дисципліни є ознайомлення студентів з основами мультимедійних комп'ютерних технологій, отримання практичних навичок користування найпоширенішими музичними програмами. Дисципліна «Сучасні інформаційні технології (в галузі)» є фахово спеціалізованою, забезпечує теоретичну та практичну підготовку фахівців в галузі музичного мистецтва за освітньо-кваліфікаційним рівнем «магістр», сприяє ініціативності студентів у вирішенні творчих завдань, що зумовлюють формування професійних компетентностей фахівця.

Завдання навчальної дисципліни «Сучасні інформаційні технології (в галузі)»:

- ознайомлення з різними видами комп'ютерних програм для музиканта;
- опанування програмами нотного набору;
- розвиток практичних навичок нотного набору різних видів партитур музичних творів (інструментальних, вокально-інструментальних, хорових);
- опанування навиками синхронізації нотного і текстового набору різних комп'ютерних програм;
- розвиток практичних навичок у створенні музичних презентацій (з аудіо- і відео-файлами) для використання у майбутній музично-педагогічній діяльності;
- розширення творчо-музичного й інформаційного кругозору шляхом розвитку навиків самостійної роботи в мережі інтернет;
- ознайомлення з програмами запису та обробки звуку

– розвиток творчої ініціативності студентів у створенні інтерактивних комп’ютерних музично-педагогічних методик.

4. Результати навчання (компетентності)

Вивчення дисципліни «Сучасні інформаційні технології (в галузі)» сприяє формуванню у студента таких фахових та загальних компетентностей:

Науково-теоретичні –

- демонструвати фаховий рівень використання можливостей комп’ютерних технологій в практичній діяльності музиканта – у творчій виконавській, науковій та педагогічній роботі;
- володіти аналітичним мисленням, здатністю до узагальнення, аналізу, критичного осмислення, систематизації, прогнозування, постановці завдань у сфері музичних інформаційних технологій та вибору шляхів їх розв’язання;
- оперувати професійною термінологією музичної інформатики, базовим понятійно-категоріальним апаратом;

Практичні –

- знати базові можливості нотних редакторів-програм, володіти навиками нотного набору і редагування партитур різного рівня складності (інструментальних, вокально-інструментальних, хорових);
- знати базові можливості мережі інтернет для музикантів, систематизувати отриману через пошукові системи інформацію;
- знати базові можливості і володіти навиками створення музичних презентацій, з використанням аудіо- і відео-матеріалів;
- характеризувати основні функції звукових редакторів, працювати із звуковими записами та їх фрагментами, володіти засобами редагування звукових файлів;

Інформаційні –

- здатність до самостійного пошуку та оброблення інформації з різних джерел для розгляду конкретних питань; до ефективного використання інформаційних ресурсів мережі Інтернет, які містять текстовий, аудіо- і відеоматеріал;

Самоосвітні –

- здатність до самостійної пізнавальної діяльності, самоорганізації та саморозвитку; спрямованість на розкриття особистісного творчого потенціалу та самореалізацію у фаховій діяльності; прагнення до особистісно-професійного лідерства та успіху;
- демонструвати здатність самостійно застосовувати методи та засоби пізнання, навчання та самоконтролю для отримання нових знань та вмінь, безпосередньо пов’язаних з професійною діяльністю;
- використовувати набуті навички інформаційних технологій у виконавській, музично-педагогічній, науковій діяльності.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	-
лабораторні	30
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / Вибірковий
II	014 Середня освіта (Музичне мистецтво)	I	нормативний

Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год.	Вага оцінки	Термін виконання
Змістовий модуль 1. «Інформаційні технології в практичній діяльності музиканта»					
Комп'ютер для практичної діяльності музиканта. Огляд базових музичних програмних продуктів (запис і редагування звуку; нотний запис; прослуховування звуку; копіювання звукових файлів).	лаб.	1 – 35 з переліку рекомендованої літератури	2 год. лаб., 4 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Нотні редактори. Робота з програмами Finale і Sibelius. Інтерфейси програм.	лаб.	1 – 35 з переліку рекомендованої літератури	2 год. лаб., 4 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Можливості програми Finale і Sibelius.	лаб.	1 – 35 з переліку рекомендованої літератури	4 год. л., 8 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Варіанти набору нотних партитур (інструментальних та вокально-інструментальних)	лаб.	1 – 35 з переліку рекомендованої літератури	6 год. лаб., 12 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Синтезована робота з програмами нотного і текстового набору (наприклад, Finale і Word).	лаб.	1 – 35 з переліку рекомендованої літератури	2 год. лаб., 4 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Змістовий модуль 2. «Удосконалення фахового використання інформаційних технологій для музиканта»					
Робота з програмами запису й обробки звуку (напр. Sound Forge, WaveLab).	лаб.	1 – 35 з переліку рекомендованої літератури	4 год. лаб., 8 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Цифровий запис музичного звуку. Формати комп'ютерного уявлення про аудіодані. Звукові	лаб.	1 – 35 з переліку рекомендованої літератури	4 год. лаб., 8 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни

редактори. MIDI-технології і стандарти. Програми-секвенсери.					
Принципи роботи в мережі Інтернет і її музичні ресурси.	лаб..	1 – 35 з переліку рекомендованої літератури	2 год. лаб., 4 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Створення музичних презентацій.	лаб.	1 – 35 з переліку рекомендованої літератури	4 год. лаб., 8 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни

6. Система оцінювання курсу

<p>Загальна система оцінювання курсу</p>	<p>Загальна система оцінювання курсу є уніфікованою та здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» та Порядку організації та проведення оцінювання успішності студентів.</p> <p>Поточний контроль та оцінювання проводиться безпосередньо на лабораторних заняттях.</p> <p>Семестровий контроль проводиться з метою визначення успішності розвитку магістрів та засвоєння ними навчальної програми на певному етапі, передбачає швидку орієнтацію в базових комп'ютерних програмах, зокрема якісне володіння навиками нотного набору і редагування партитур різного виду і рівня складності; навиками запису й обробки звуку; тематичного пошуку в мережі інтернет; створенням презентації з використанням аудіо і відео-файлів. На семестровий контроль обов'язковою є здача 5 контрольних робіт.</p> <p>Форма контролю: II семестр: залік.</p> <p>Оцінювання курсу здійснюється за стобальною шкалою і переводиться у національну шкалу та шкалу ЄКТС.</p>
<p>Вимоги до контрольних лабораторних робіт</p>	<p>Всі контрольні роботи носять індивідуальний характер.</p> <p style="text-align: center;">Контрольна робота №1</p> <p style="text-align: center;">Нотний набір інструментальної партитури (1-2 нотні стани)</p> <p>Відкрити програму нотного набору, вибрати інструмент, внести відповідні позначення розміру, ладу, тональності, темпу.</p> <p>Завдання: відтворити нотний текст, назвати</p>

українською нотні стани і абрєвіатури (фортепіано, кларнет, скрипка, бандура, цимбали тощо), внести всі динамічні, артикуляційні позначення та композиторські ремарки. Редагувати набрану сторінку: видалити зайві пусті такти, оптимізувати розміщення рядків на сторінці.

Контрольна робота №2

Нотний набір інструментальної партитури (ансамбль, камерний оркестр – до 8-10 нотних станів)

Відкрити програму програму нотного набору, вибрати інструменти ансамблю/оркестру, внести відповідні позначення розміру, ладу, тональності, темпу.

Завдання: відтворити нотний текст, назвати українською назви і абрєвіатури назв нотних станів інструментів ансамблю/оркестру, внести всі динамічні, артикуляційні позначення та композиторські ремарки. Редагувати набрану сторінку: видалити зайві пусті такти, оптимізувати розміщення рядків на сторінці.

Контрольна робота №3

Нотний набір вокальної/хорової партитури з текстом (1-4 нотні стани) або нотний набір вокально-інструментальної партитури з текстом (мінімум 3 нотні стани)

Відкрити програму програму нотного набору, вибрати голоси та інструменти, внести відповідні позначення розміру, ладу, тональності, темпу.

Завдання: відтворити нотний текст, назвати українською назви і абрєвіатури назв нотних станів інструментів голосу, хору та акомпанементу, внести всі динамічні, артикуляційні позначення та композиторські ремарки. Підписати текст чи варіанти текстів під чи над нотними станами. Редагувати набрану сторінку: видалити зайві пусті такти, оптимізувати розміщення нотних станів та текстових рядків на сторінці. Внести текстові вставки на сторінку.

Контрольна робота №4

Пошук музичної інформації на задану тему в мережі Інтернет

Відкрити пошукові програми, в пошуковій стрічці задати ключове слово чи словосполучення (українською чи іншими мовами), переглянути перелік покликань, вибрати відповідні до пошукового завдання.

Результати наукових пошуків записуються в контрольній роботі як перелік сайтів у вигляді

	гіпертекстових покликань у MS Word та коментарів-пояснень до них. Контрольна робота №5 Створення музичної презентації на задану тему Відкрити програму Power Point (Microsoft Office). Завдання: створити презентацію (20-25 слайдів), внести до неї музичний супровід до кожного чи до декількох груп слайдів. Використати різні види анімації. Аудіо- та відеофайли до презентації використовуються заздалегідь підібрані чи як записи (голосові коментарі). --
Лабораторні заняття	Проводяться у спеціально обладнаній аудиторії, оснащеній комп'ютерами, підключеними до мережі інтернет.
Умови допуску до підсумкового контролю	Оцінювання курсу здійснюється з урахуванням усіх видів навчальної роботи за стобальною шкалою і переводиться у національну шкалу та шкалу ЄКТС.

7. Політика курсу

Вивчення дисципліни передбачає персональне засвоєння студентами-магістрантами рекомендованих комп'ютерних програм. Проблематика дисципліни побудована з розрахунку послідовного засвоєння і набуття необхідних знань про специфічні музичні функції комп'ютера. Відповідно до цього тематичний план курсу охоплює два розділи: загальний і спеціальний. У другому розділі основна увага надається вивченню способів комп'ютерного подання музичних даних, ознайомленню з електронним музичним обладнанням і освоєнням тих програм, без яких комп'ютеризація музичної діяльності неможлива, тобто секвенсорів, звукових і нотних редакторів. При цьому пропонується вивчати принципи роботи з програмами, які є найбільш популярними і одночасно представляють широкі можливості для професійної роботи.

Вивчення курсу завершується підведенням підсумків у формі заліку, що виставляється за результатами виконання індивідуальних контрольних робіт, пов'язаних з використанням вивчених комп'ютерних програм (комп'ютерне аранжування фрагменту музичної композиції, нотний набір, редагування аудіозапису тощо). Залік може супроводжуватися усним опитуванням чи перевіркою практичних навиків, що відображають ступінь засвоєння студентами теоретичної частини курсу.

Академічна доброчесність: Очікується, що магістранти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.

Відвідування занять Відвідування занять є важливою складовою навчання. Пропуски занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку шляхом виконання самостійних завдань.

Рекомендована література

Базова

1. ....Белунцов В. Компьютер для музыканта (самоучитель). М.: ДЕСС КОМ, 2001. 460 с.
1. Бондаренко А. І., В. Шульгіна. Музична інформатика: навч. посіб. К.:НАКККІМ, 2011. 190 с.

2. Будилов В. А. Работаем с Finale 2001. СПб.: Наука и Техника, 2001. 240 с.
3. Гайденко І. А. Роль музичних комп'ютерних технологій у сучасній композиторській практиці : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мист. : спец. 17.00.03. «Музичне мистецтво» Харків, 2005. 20 с.
4. Глинський Я. М. Практикум з інформатики: Навчальний посібник. Львів: Деол, СПД Глинський, 2003. 224 с.
5. Камінський В. Електронна та комп'ютерна музика. Львів: Сполом, 2001. 212 с.
6. Косинський В. І., Швець О.Ф. Сучасні інформаційні технології. К.: Знання, 2011. 318 с.
7. Леонтьев В. П. Новейшая энциклопедия компьютера. М. ОЛМА-МЕДИА-ГРУПП. 2011. 960 с..
8. Литвин І. І., Конончук О. М., Дещинський Ю. Л. Інформатика: теоретичні основи і практикум. Львів: Новий Світ-2000, 2013. 300 с.
9. Лысова Ж. А. Англо-русский и русско-английский музыкальный словарь. СПб.: Лань, 2008. 288 с.
10. Мак-Федрис П. Microsoft Windows 7. Полное руководство. М.: Издательский дом «Вильямс», 2012. 800 с..
11. Михайлов А., Шилов В. Практический англо-русский словарь по электронной и компьютерной музыке. М.: Русь, 1992. 114 с.
12. Музыка в Интернете : Справочное издание. В. 1. Киев: Дніпро, 2003. 80 с.
13. Навчальна програма дисципліни «Музична інформатика» для студентів спеціальностей «музикознавство», «композиція» / уклад. О. М. Тракал ; ЛДА ім. М.Лисенка. Л. : [б.в.], 2006. 11 с.
14. Наливайко Н. Інформатика. К.: ЦУЛ, 2011. 576 с.
15. Никамин В. А. Цифровая звукозапись. Технологии и стандарты. СПб.: Наука и Техника, 2002. 124 с.
16. Николенко Д. В. MIDI – язык богов. СПб.: Наука и Техника, 2000. 144 с.
17. Павлишин С. Зарубежная музыка XX века. Пути развития. Тенденции. К.: Музична Україна, 1980. 212 с.
18. Петелин Р., Петелин Ю. S cakewalk Pro Audio 9. Секреты мастерства. СПб.: БХВ-Петербург, Арлит, 2000. 432 с.
19. Петелин Р., Петелин Ю. Аранжировка музыки на РС. СПб.: ВHV-Санкт-Петербург, 1999. 272 с.
20. Петелин Р., Петелин Ю. Звуковая студия в РС. СПб.: ВHV-Санкт-Петербург, 1998. 256 с.
21. Петелин Р., Петелин Ю. Персональный оркестр в РС. СПб.: ВHV-Санкт-Петербург, 1998. 240 с.
22. Петелин Р. Сочинение и аранжировка музыки на компьютере. СПб.: БХВ-Петербург, 2009. 608 с.
23. Пиксаева О.Н. Компьютерные технологии в процессе обучения музыке : Дис.... канд. пед. наук: 13.00.08. М., 2008. 236 с.
24. Полозов С. П. Обучающие компьютерные технологии и музыкальное образование. Саратов : Изд-во Саратов. ун-та, 2002. 208 с.
25. Резник Ю. А. Графика, звук, видео. Популярный самоучитель. СПб.: Наука и Техника, 2003. 336 с.
26. Серогодский В. В. Просто о сложном. Word 2000. СПб.: Наука и Техника, 2001. 224 с.
27. Сушкевич Н. С. Программа информатизации отрасли культуры. Минск, 1998. 48 с.
28. Фадеєва К. В. Сучасні комп'ютерні технології та їх використання у музичній творчості. *Наукові записки Тернопільського держ. пед. ун-ту ім. В. Гнатюка. Сер. Мистецтвознавство*. Т., 2000. № 1(4). С. 74–80.
29. Фадеєва К. В. Музичні комп'ютерні програми: напрями застосування. *Культура і мистецтво у сучасному світі : зб. наук. праць*. К., 2003. Вип. 4. С. 211–218.
30. Фадеєва К. В. Музичні комп'ютерні технології XX століття: монографія. К.: Парламент. вид-во, 2006. 399 с.
31. Фигурнов В. Э. IBM PC для пользователя. Краткий курс. М., 1998. 288 с.

32. Финков М. В. Интернет шаг второй: от пользователя к профессионалу. СПб.: Наука и Техника, 2002. 768 с.
33. Харуто А. В. Музыкальная информатика. Компьютер и звук: Учебное пособие М.: МГК, 2000. 387 с.
34. Харуто А. В. Музыкальная информатика. Теоретические основы. М.: Издательство ЛКИ, 2009. 400 с.
35. Чайковська О. А. Формування музичних знань молодших школярів засобами мультимедійних технологій навчання : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук за спеціальністю 13.00.02 – теорія та методика навчання музики і музичного виховання. Київський національний університет культури і мистецтв, Київ, 2002. 18 с.

Інформаційні ресурси

[URL: www.music.com.ua](http://www.music.com.ua)
[URL: http://ukrmuz.net.ua/](http://ukrmuz.net.ua/)
[URL: www.music-sites.net](http://www.music-sites.net)
[URL: www.mp3.com.ua](http://www.mp3.com.ua)
[URL: www.uaportal.com/Culture/Music/Bands/](http://www.uaportal.com/Culture/Music/Bands/)
[URL: www.barquemusic.org](http://www.barquemusic.org)
[URL: www.operissimo.com](http://www.operissimo.com)
[URL: www.composersukraine.org](http://www.composersukraine.org)
[URL: www.gramophone.co.uk](http://www.gramophone.co.uk)
[URL: www.musica-ukrainica.odessa.ua](http://www.musica-ukrainica.odessa.ua)
[URL: www.cso.org](http://www.cso.org)
[URL: www.oceanelzy.com](http://www.oceanelzy.com)
[URL: www.madonna.com](http://www.madonna.com)
[URL: http://www.festspiele-bayreuth.de/](http://www.festspiele-bayreuth.de/)
[URL: www.musica-mundi.com](http://www.musica-mundi.com)
[URL: www.salzburgfestival.com](http://www.salzburgfestival.com)
[URL: www.opera-de-paris.fr](http://www.opera-de-paris.fr)
[URL: www.metopera.org](http://www.metopera.org)
[URL: http://filar.com.ua/](http://filar.com.ua/)
[URL: http://www.svitbandur.com/](http://www.svitbandur.com/)
[URL: www.melodiya.ua](http://www.melodiya.ua)